

Vergaderjaar 2018–2019

30 872

Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 221

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 oktober 2018

De Zembla-documentaire «de kunstgrasberg» op 11 september 2018 was voor uw Kamer aanleiding om mij te verzoeken een brief te sturen over de kwesties die in de documentaire aan de orde werden gesteld (Handelingen II 2017/18, nr. 109, item 9). Ik heb kennisgenomen van de Zembla-documentaire, en ik deel de zorgen die bestaan over overtredingen die bij verwerkers van kunstgrasvelden zijn geconstateerd. Met deze brief informeer ik u over de regelgeving die hierop van toepassing is en de verantwoordelijkheden van Rijk, provincie en gemeente om hierop toe te zien.

Op 14 en 17 september zijn door de leden Wassenberg (PvdD) en Kröger en Westerveld (beiden GroenLinks) Kamervragen gesteld over de Zembla-uitzending en illegale praktijken rondom recycling van kunstgras. De beantwoording hiervan stuur ik u separaat toe Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nrs. 181 en 182).

Regels voor opslag en verwerking van kunstgrasvelden

Het spreekt voor zich dat kunstgras dat in de afvalfase is beland op duurzame wijze moet worden verwerkt. Eigenaren van afgedankte kunstgrasvelden hebben dan ook de verplichting om zich hier conform de Wet milieubeheer van te ontdoen. Onderdeel hiervan is de afgifte aan een vergunde verwerkingsinrichting. In het Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP) zijn voorschriften opgenomen voor de verwerking van afgedankte kunstgrasvelden. Het is de verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten om bij vergunningverlening aan afvalbedrijven rekening te houden met deze voorschriften. Op deze manier moet ervoor gezorgd worden dat al het afval uit kunstgrasvelden een nuttige toepassing krijgt. Kunstgrasvelden moeten worden gescheiden in aparte materialen, zoals rubberinfill, zand en kunststoffen, welke vervolgens verwerkt worden conform de daarvoor geldende minimumstandaard. Het zand en bepaalde soorten kunststoffen die in velden voor (kunnen) komen, dienen te

worden gerecycled. Andere delen, zoals rubbergranulaat en kunststof plakstroken, mogen ook worden verbrand met energierecuperatie. Ook de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit leggen regels op aan verwerkers van kunstgrasvelden, bijvoorbeeld met betrekking tot het tijdelijk opslaan van afgedankt kunstgras. Dit mag maximaal drie jaar, en moet voldoen aan vergunningseisen die hieraan gesteld worden.

Toezicht en handhaving

Ik deel de zorgen die bestaan over overtredingen die bij verwerkers van kunstgrasvelden zijn geconstateerd, waaronder het opslaan van meer dan de vergunde hoeveelheden afval en het nalaten om dit goed af te dekken. Het bevoegd gezag hiervoor is de gemeente of provincie waar de bedrijven zijn gevestigd. Zelf heb ik geen directe bevoegdheid ten aanzien van de opslag en verwerking bij dit soort bedrijven. De gemeente of provincie is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en voor het maken van een afweging om al dan niet tot handhavende maatregelen over te gaan. Ook is er de mogelijkheid om aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie.

De provincie en gemeente leggen over het toezicht in de eerste plaats verantwoording af richting provinciale staten dan wel gemeenteraad. Op 13 september heeft hierover uitgebreid overleg plaatsgevonden in de Gemeenteraad Dongen. De burgemeester van Dongen heeft aangegeven een plan van aanpak van de kunstgrasverwerker in haar gemeente te verwachten om tot naleving van de vergunningseisen te komen voor het einde van dit jaar. Ook in de provinciale staten van Gelderland heeft op 26 september een debat plaatsgevonden over kunstgrasrecycling, waarin de gedeputeerde toelichting heeft gegeven op de vergunningverlening en handhaving ten aanzien van de kunstgrasverwerker in de Provincie Gelderland. Hierover is tevens een Statenbrief verstuurd. Aan deze verwerker is een tijdelijke toestemming onder voorwaarden verleend, waar toezicht op wordt gehouden. Ik heb de Provincie Gelderland en gemeente Dongen verzocht mij op de hoogte te houden over de vervolgstappen en zal de uitvoering daarvan actief volgen.

Ik ben mij ervan bewust dat het voorkomt dat gemeenten of provincies met kosten blijven zitten wanneer zij overgaan tot het toepassen van bestuursdwang, bijvoorbeeld door achterblijvend afval. Deze kosten kunnen verhaald worden op de overtreder, maar in de praktijk kan het gebeuren dat dit niet voor genoeg opbrengsten zorgt om kosten te dekken. Deze kosten zouden dan voor rekening van de gemeente of provincie komen. Dit zou echter geen reden moeten zijn om niet op te treden. In het kader van het Bestuurlijk Omgevingsberaad ben ik over deze problematiek onder meer met provincies en gemeenten in gesprek.

Grensoverschrijdend transport

Ten aanzien van grensoverschrijdend transport van afgedankt kunstgras hebben bedrijven zich te houden aan de EVOA (Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen). Het bevoegd gezag hiervoor is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De ILT heeft in de afgelopen jaren verschillende inspecties uitgevoerd bij twee bedrijven die in de uitzending aan bod kwamen. Naar aanleiding van de uitzending van Zembla is ook bij een derde bedrijf een inspectie uitgevoerd. Bij de betreffende bedrijven zijn waarschuwingen afgegeven. Overtredingen betroffen het nalaten melding te doen van grensoverschrijdend afvaltransport, en het nalaten om voorafgaand aan grensoverschrijdend transport schriftelijk toestemming te vragen. Bij één bedrijf heeft de ILT informatie ontvangen over een viertal overbrengingen van een partij kunstgras naar het

buitenland en daarbij één EVOA overtreding geconstateerd. Deze partij wordt teruggehaald op kosten van de overtreder en wordt verwerkt in Nederland. Indien bij latere controles blijkt dat er nog steeds sprake is van overtredingen kan er tot aanvullende sancties worden overgegaan.

Hoe nu verder

Duidelijk is dat in Nederland veel afval afkomstig van kunstgrasvelden vrijkomt en dat dit op duurzame wijze verwerkt moet worden. Daarom juich ik toe dat de Minister voor Medische Zorg en Sport, gemeenten en de sportsector in het Sportakkoord afgesproken hebben zich gezamenlijk in te zetten voor een Duurzame Sportinfrastructuur, inclusief kunstgrasvelden. Een onderdeel hiervan is de Routekaart Duurzame Sportsector die in het kader van het Klimaatakkoord momenteel wordt opgezet. Uitgangspunten voor deze Routekaart zijn onder andere duurzaamheid en CO₂-neutraliteit van sportaccommodaties. In dit kader zullen gemeenten, sportsector en rijksoverheid in het komende jaar samen optrekken in het stimuleren van innovaties voor verduurzaming van sportinfrastructuur. Initiatieven met betrekking tot de recycling van kunstgrasvelden worden hierin zeker meegenomen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer